

Akademie múzických umění v Praze

Divadelní fakulta

Katedra filmové a televizní scénografie

Oponentský posudek

Magisterské práce

**Výtvarná koncepce filmu RONNIE ROCKET OR
The absurd Mystery of The Strange Forces of Existence**

podle scénáře Davida Lynče

Anna Mayerová

Oponent: Ing. arch. Mgr. Radmila Ibllová

Praha 7.1.2016

Diplomová práce Anny Mayerové zpracovává nadměru složité téma tvorby Davida Lynche, který je jednoznačně výraznou osobností kulturního světa 2. poloviny 20. století. Vzhledem k tomu, že se jedná o žijícího a stále tvořícího autora, je toto téma opravdu náročné i pro svoji výjimečnost ve filmovém světě. Oceňuji autorčin výběr námětu pro diplomovou práci navrhnout výtvarný koncept nezrealizovaného scénáře tohoto tvůrce a současně zmapovat vizuální svět Davida Lynche.

David Lynch je všeobecně považován za osobnost, která přinesla filmovému světu zcela nový osobitý filmový styl, který předběhl svoji dobu obecného pochopení. Je známo, že většinu filmů, které Lynch realizoval a navíc všechny uvedené filmy, které autorka v teoretické části podrobně rozebírá, jsou výtvarným dílem Patricie Norris. Právě tato výtvarnice vytvořila pro většinu filmů Davida Lynche osobitý výtvarný svět, který je s Lynchovými filmy neodmyslitelně spojen a který je důležitou součástí jeho originality.

Ráda bych se Vás zeptala, jak Vás osobně ovlivnila tvorba Patricie Norris při Vaší výtvarné koncepci filmu RONNIE ROCKET OR, The Absurd Mystery of strange forces of existence?

V teoretické části Magisterské práce autorka podrobně popisuje kromě krátkého životopisu Davida Lynche také vlivy kulturního prostředí na jeho vizuální svět. Oceňuji velice, kolik podrobností, podobností, symbolů a detailů autorka v obsáhlé tvorbě Davida Lynche objevila a dokázala je vložit do souvislostí, které objasňují výtvarný rukopis Davida Lynche. Mezi vzory, kterými autorka uvádí, že byl David Lynch formován, zmiňuje také malíře Francise Bacona. Tento evropský umělec vešel do obecného povědomí v době, kdy se David Lynch právě narodil. David Lynch, na rozdíl od Francise Bacona hovoří o svém dětství jako o době ideální americké krásy, která postupně, jak dospívá, mizí a vzpomínky na idylickou dobu dětství se objevují v celé jeho tvorbě. Francis Bacon naopak až ve zralém věku v době, kdy se Lynch narodil, maluje svá první stěžejní díla. Jeho tvorba však vyjadřuje snad hrůzy prožité světové války, snad jeho traumata z dětství, snad jeho odlišnosti od konvencí tradiční společnosti, ovšem určitě nevyjadřuje nostalgii po idylickém dětství. Přesto je David Lynch pracemi Francise Bacona fascinován. Autorka uvádí spojitost obou tvůrců na několika příkladech Baconových děl a uvádí, že Bacon vešel do uměleckého světa až v roce 1953. V roce 1944 však Bacon namaloval první ze svých triptychů Three Studies for Figures at the Base of a Crucifixion, jenž je považován za zlomový předěl ve výtvarném umění poválečné Anglie. I na tomto triptychu je použita červená barva na pozadí.

Ráda bych se Vás zeptala, proč zmiňujete pouze Triptych Three studies for a Crucifixion z roku 1962 z Baconových triptychů jako inspirační zdroj Davida Lynche?

Autorka uvádí dobu vzniku scénáře k filmu Ronnie Rocket po úspěchu filmu Eraserhead, tedy koncem 70. let, kdy Lynch již několik let praktikuje Transcedentální meditaci. O vlivu této konkrétní meditace na lidskou mysl se vedou odborné diskuze již od doby jejího vzniku v roce 1958, nicméně převážně všechny odborné články zmiňují, že tato metoda vede k přiblížení se Bohu (nikoliv cestou náboženskou) neboli k tzv. celosti, ze které lidstvo vychází. Odborné studie zmiňují, že tato metoda prokazatelně odbourává stres a další civilizační nemoci a posiluje osobní kreativitu pozitivním směrem, ideálně ke světovému míru. Všechny tyto idee jsou však v rozporu s tvorbou Davida Lynche, který v divákovi vytváří spíše pocity nejistoty, napětí, strachu, stresu a iracionality z reálného světa. Tato rozdílnost je možná právě příčinou surreálního vidění světa, kterou je tvorba Davida Lynche tolik známá a obdivovaná.

Ráda bych se Vás zeptala, proč jste si vybrala k rozboru zrovna tyto tři filmy z Lynchovy tvorby?

Výtvarná koncepce Anny Mayerové k filmu RONNIE ROCKET OR, The Absurd Mystery of Strange Forces of Existence je zpracována velice podrobně a vypovídá o autorčině velkém zájmu o

tohoto tvůrce. Výtvarné zpracování takto nelehkého surreálního námětu bylo pro autorku výzvou, kterou naplnila s velkou profesionální obratností a pečlivostí. Oceňuji především autorčinu rozhodnost v názoru, jakým konkrétním způsobem by se celý film mohl realizovat. Oceňuji, že u každého obrazu je podrobně uvedeno, jakým způsobem by byla daná dekorace či lokace realizována. Autorka uvádí, že pro realizaci filmu vybrala americké město Detroit, ve kterém by se část filmu točila v reálu.

Proč jste si vybrala právě konkrétní Detroit jako město, kde se bude odehrávat děj imaginárního industriálního města se surrealistickým příběhem?

V seznamu hlavních filmových prostředí jsou uvedeny konkrétní reálné lokace ve městě Detroitu např. nemocnice, divadlo, dům ve vybydlené čtvrti, koncertní sál, industriální hala aj. V moodboardech této diplomové práce je zachycena atmosféra rozdílných čtvrtí města, ovšem vybrané reálné lokace mají představovat rozdílné části surreálního děje tedy konkrétně Main City a Deep City. V lokacích, které budou stavěny na pozemcích či v atelieru, je představitelné, že atmosféra rozdílných částí města je jednoduše realizovatelná.

Jak byste v reálných lokacích vyřešila odlišnosti Main City a Deep City, když budou lokace v jednom městě a charakter obou má být různý?

Hodnotím velmi kladně ucelený výtvarný koncept, který zde autorka prezentuje, výtvarná atmosféra vybraného námětu působí vyváženě a podtrhuje surreálnost příběhu. Hodnotím velmi působivý styl ručních perspektiv i jejich zvolenou barevnost, osobitá kresba vyjadřuje silně autorčin zájem o vybrané téma i osobní vztah k vybranému příběhu samotnému. Měkké, mlhavé, jakoby rozpité linie jednotlivých dekorací i rekvizit působí pocitem nereálna. Bílé kontury, použité pro zdůraznění detailů jednotlivých prostředí navíc vytváří další abstraktní dojem, který v celku vytváří surreálnou atmosféru.

Máte představu, jak by se tato Vámi definovaná výtvarná atmosféra podařila převést do reálného zfilmování?

V rozboru základních symbolů v Lynchově filmové tvorbě autorka zmiňuje divadelní oponu jako jeden z důležitých symbolů. Výtvarný nápad s předimenzovanou kovovou oponou, která prostupuje celým výtvarným návrhem až k závěru, spojená s ohněm, kouřem a průhledy do krajiny je prvkem, který dává ději zajímavou kompozici. Hodnotím tuto diplomovou práci velmi kladně, teoretická i praktická část se doplňuje a výsledky teoretické práce jsou obsaženy v samotném návrhu.

Autorka svojí Magisterskou prací dokázala, že studium Filmové a televizní scénografie bylo pro ni velkým přínosem, dokázala dozrát v osobitého tvůrce a je milé konstatovat, že je výborně připravena ke svému profesnímu životu filmového a televizního scénografa.

Práci autorky hodnotím hodnocením A.

V Praze 7.1.2016

Ing.arch. Mgr. Radmila Ibllová

